

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Staś i Zosia
w szkole

Przyroda i ekologia

klasa I

PTE
Zakład Szkolenia
i Doradztwa Ekonomicznego
Sp. z o.o. w Lublinie

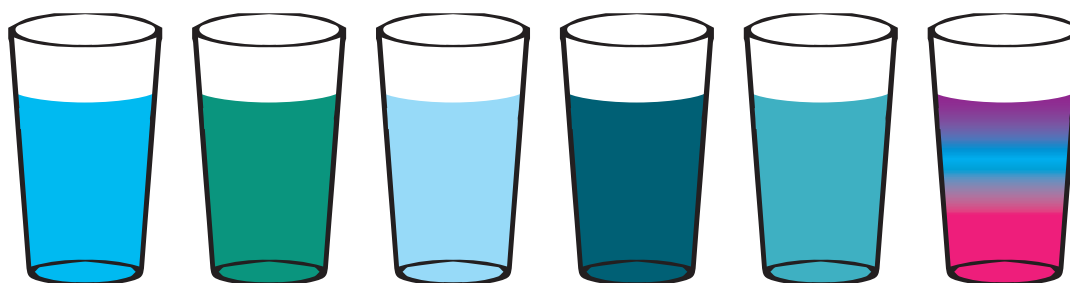

Woda jest przezroczysta? A może niebieska jak w jeziorze? Albo granatowa jak w morze? Albo zielona jak w stawie?

Będą potrzebne: kilka przezrzystych kubeczków z wodą, pędzelek, akwarele.

Zadanie 1: do każdego kubeczka z wodą dodaj trochę farby - spróbuj uzyskać efekty:

- błękit morza
- zielononiebieskie leśne jezioro
- lodowo niebieska woda górskiego jeziora
- brudno niebieska woda dużej rzeki
- turkusowa woda basenu
- bajkowe-wielokolorowe jezioro ze snu!!!

Zadanie 2: Wodny obraz - na papierze narysuj fale, używając różnych kolorów kredek pastelowych. Następnie rozetrzyj je po rysunku, używając ściereczki lub chusteczki higienicznej. Spróbuj uzyskać różne efekty

Zadanie 3: Rozdzielanie kolorów.

Przygotuj cienkie paski wykonane z białej bibuły. Na środku paska nanieś kroplę atramentu. Wycięty pasek ma być zanurzony w wodzie. Woda powoli wsiąkając w bibułę rozdziela kolory atramentu. Metoda rozdzielania kolorów nazywa się chromatografia czyli w dosłownym znaczeniu „rysowaniem barwami”.

Zaznacz na mapie świata te obszary, które są wodą – wybierz kolor odpowiedni to oznaczenia wody.

Zadanie 1: Wypisz miejsca w których występuje woda – nazwij zbiorniki wodne występujące w przyrodzie:

1. J _ _ _ _ O _ _ _

2. _ Z E _ A

3. S _ _ _ _

4. Z A L _ _ _

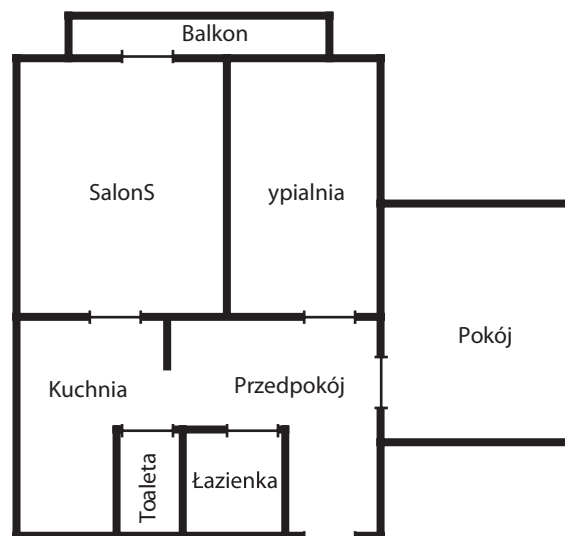
5. O _ _ _ _ N

6. P O T _ _ _

7. _ _ _ R U _ _ _ _ Ń

8. W _ _ _ _ _ P A D

Zadanie 2: Poniżej narysowany jest plan mieszkania – zaznacz te miejsca w mieszkaniu, gdzie występują punkty użycia wody.

Zadanie 3: Czy znasz jakieś dźwięki związane z wodą? W poniższej tabelce odszukaj TRZY dźwięki związane z wodą!!!

D	K	A	P	K	A	P	J	N	V
F	C	J	H	E	N	A	R	H	J
H	E	M	R	R	P	L	U	S	K
I	S	O	E	T	B	H	G	H	K
J	Z	P	P	Y	V	D	D	J	D
P	U	0	I	U	C	S	S	K	L
A	M	I	G	P	X	W	A	L	I
A	W	E	R	T	I	P	O	O	U

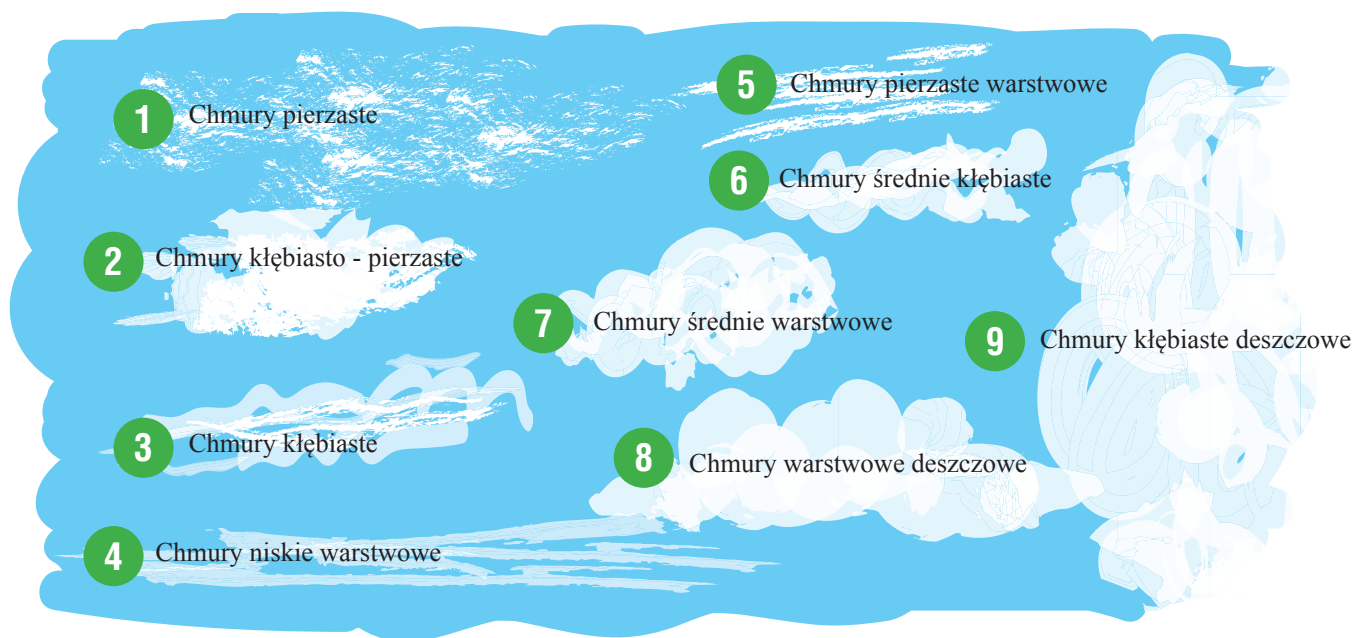
Zadanie 4: Skoro woda jest tak powszechna w przyrodzie i człowiek tak bardzo jej potrzebuje, to może potrzebują jej też zwierzęta – wypisz trzy powody dla których zwierzęta potrzebują wody do życia:

1. _____
2. _____
3. _____

Chmury wyglądają różnie:

Zadanie 1: poobserwuj niebo za oknem – czy widzisz chmury – spróbuj określić jakie są te chmury?

Zadanie 2: Co może padać z chmur? W kratki poniżej wpisz prawidłową odpowiedź.

--	--	--

Narysuj rysunek, na którym widoczny będzie Twój dom w tym czasie, kiedy pada nie niego jeden z rodzajów opadów z chmury

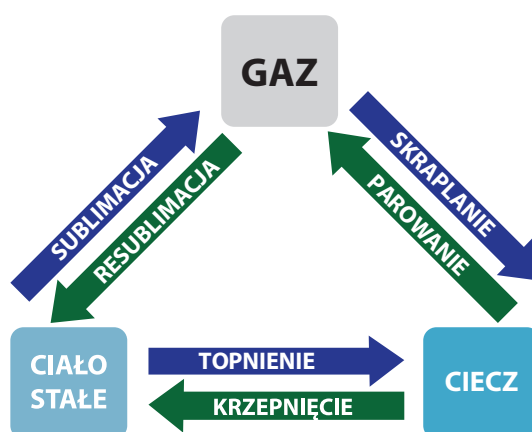

Wszystko co istnieje ma jakąś postać – stan skupienia pod jakim występuje – mamy trzy stany skupienia.

Zadanie 1: pod każdym ze stanów skupienia wypisz trzy przykłady!

GAZ	CIECZ	CIAŁO STAŁE
1. _____	1. _____	1. _____
2. _____	2. _____	2. _____
3. _____	3. _____	3. _____

Zadanie 2: Zamarzanie wody – na małym plastikowym kubeczku wypełnionym wodą zaznacz flamastrem poziom wody. Następnie włóż kubeczek do zamrażarki na 1 dzień. Co się stało z wodą w kubeczku?

Po zapisaniu obserwacji pozostaw kubeczek na stole do czasu, aż cały lód stopnieje – czy poziom wody po rozmrożeniu lodu jest taki jaki zaznaczyłeś na początku doświadczenia ?

TAK

NIE

Pod wpływem niektórych zjawisk można przyspieszyć zmianę stanów skupienia. Jak myślisz co może sprawić, że lód rozpuści się szybciej i zamieni w ciecz?

Spróbuj wykonać następujące doświadczenie:

Co zrobić?: Przygotuj trzy kostki lodu

KOSTKA I – pozostaw kostkę na talerzyku i nic z nią nie rób!

KOSTKA II – posyp kostkę lodu szczyptą soli kuchennej

KOSTKA III - przez 10 minut przyciskaj mocno kostkę lodu

WNIOSKI:

1. Typy linii papilarnych

Na podstawie rysunków na karcie 5B określ jaki typ linii papilarnych masz na poszczególnych palcach u rąk

MOJE ODCISKI PALCÓW				

2. Identyfikacja co to znaczy? – na podstawie - wyglądu tęczy - linii papilarnych - odcisku języka - DNA .

Narysuj możliwie najdokładniej wzór tęczy drugiej osoby /kolega, brat, rodzic/

Na co szczególnie zwróciłeś uwagę?

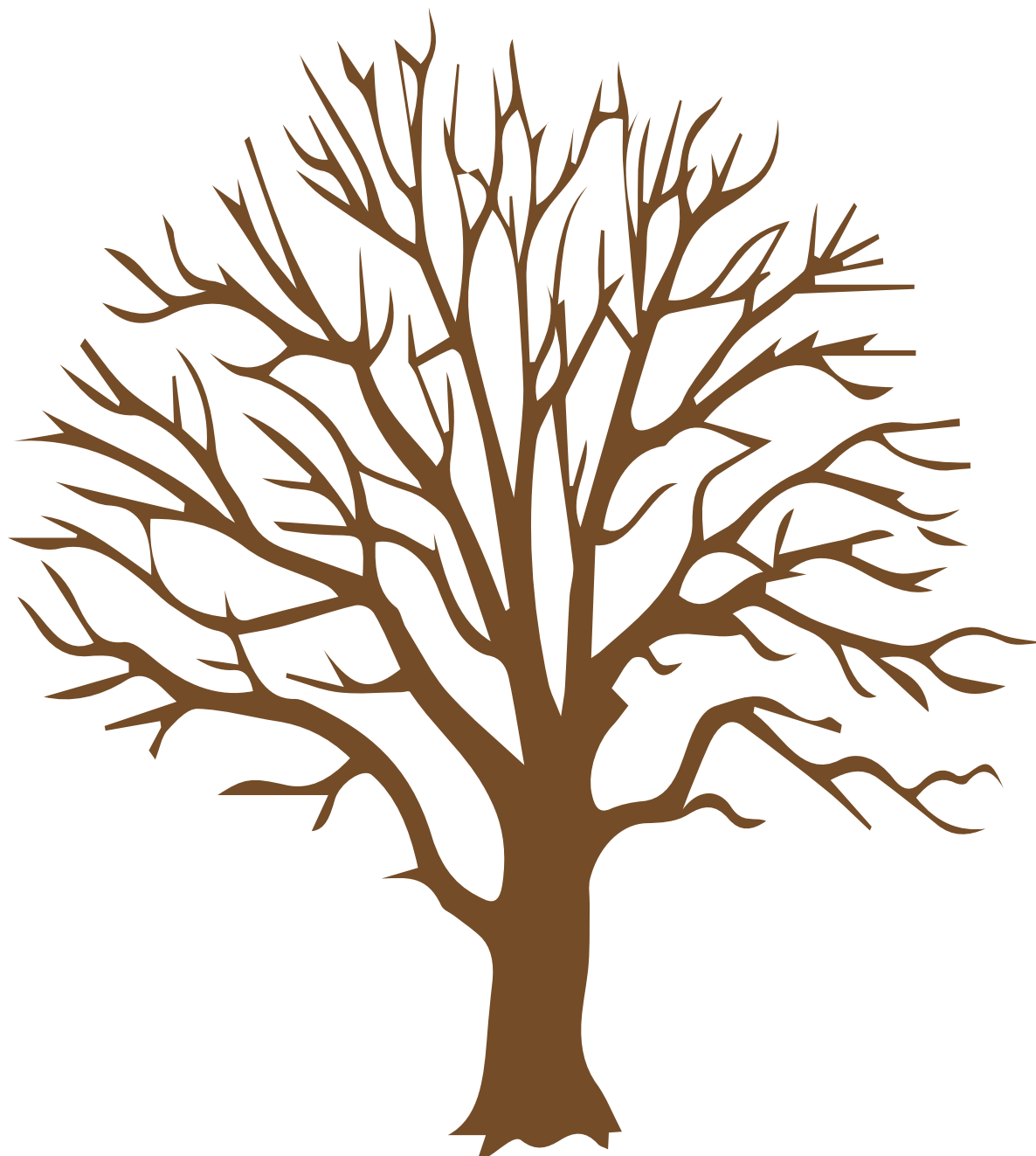

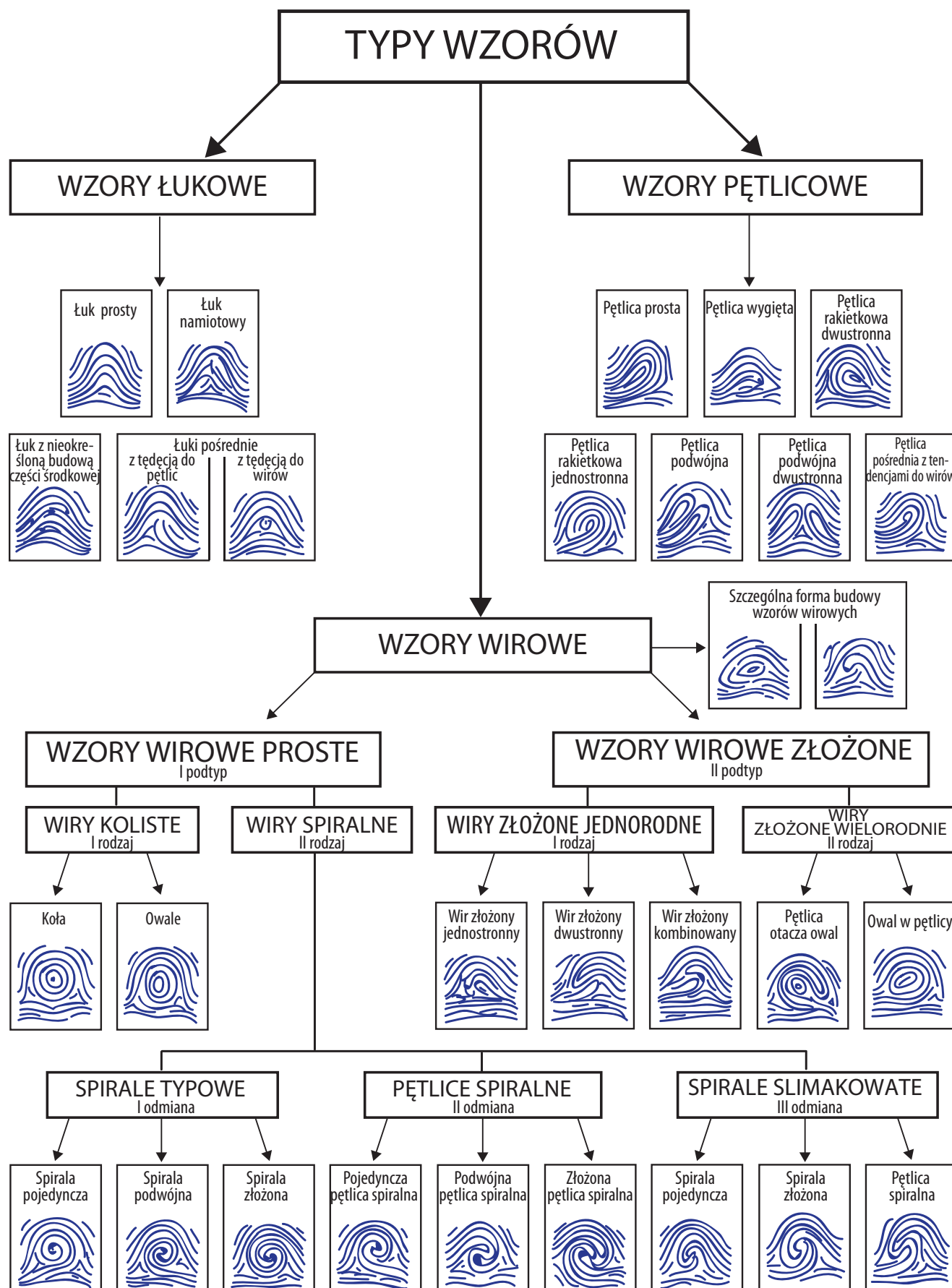

3. DRZEWO

Z odcisków palców w różnych kolorach (różne tusze) pokoloruj drzewo poniżej.

Czy z odcisków palców potrafisz „wyczarować” zwierzęta, rośliny, ludzi wokół drzewa?

Zadanie 1: Podpisz podane ilustracje wybierając zwroty podane w ramce.

zachmurzenie	zachmurzenie, opady deszczu	burza	opady deszczu
	<p>_____</p> <p>_____</p>		<p>_____</p> <p>_____</p>
	<p>_____</p> <p>_____</p>		<p>_____</p> <p>_____</p>

Zadanie 2: Narysuj obrazek, który będzie zgodny z opisem.

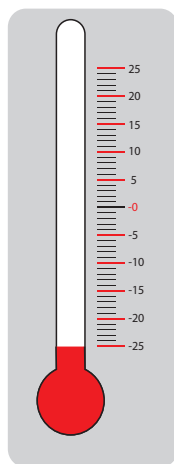
--	--	--

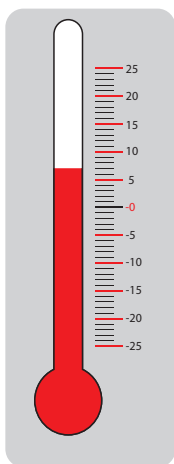
zachmurzenie,
opady śniegu

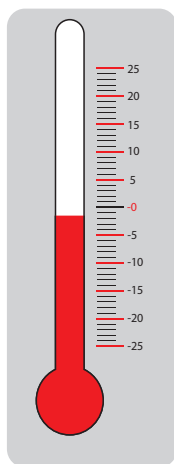
słonecznie

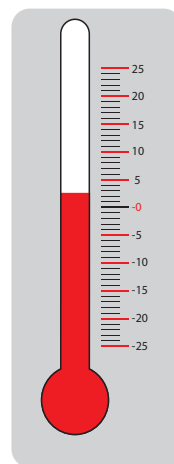
opady deszczu ze śniegiem

Zadanie 3: Odczytaj temperatury podane na termometrach.

Zadanie 1: Staś i Zosia wyjeżdżają z rodzicami na wakacje do słonecznej Hiszpanii. Nie wiedzą jednak jaką odzież ze sobą zabrać. Pomóż dzieciom wpisując PRAWDA lub FAŁSZ w puste miejsca tabeli.

kurtka zimowa	
kapelusz, kaszkiet	
koszulki z krótkim rękawem	
krótkie spodenki	
kozaki	

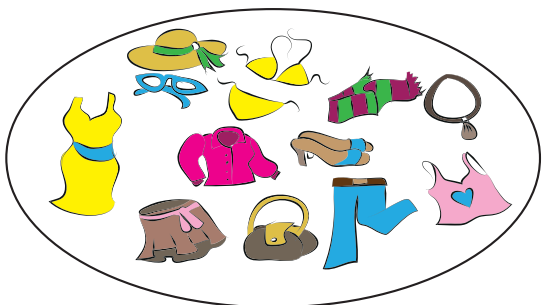
Zadanie 2: Połącz strzałkami ubrania odpowiednie na podaną porę roku.

ZIMA

LATO

JESIEŃ

Zadanie 3: Sporządź listę ubrań, które powinieneś wziąć ze sobą na ferie zimowe w śnieżnych Alpach.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

Zadanie 1: Uzupełnij wyrazami z ramki.

elektryczne	ciepłe ubranie	spożywać	suche	wyłączyć
-------------	----------------	----------	-------	----------

Aby zapobiec przeziębieniu w mroźne dni należy założyć.....

Wychodząc z pokoju powinniśmy lampkę, żeby nie wywołała pożaru, gdy się nagrzeje.

Podczas burzy należy wyłączyć urządzenia

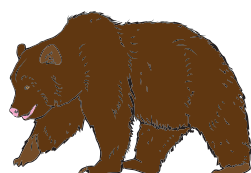
Nie wolno leków bez wiedzy dorosłych, nawet wtedy gdy są kolorowe i przypominają cukierki.

Musimy mieć ręce, kiedy chcemy podłączyć jakieś urządzenie do gniazdka.

Zadanie 2: Staś i Zosia mają młodszego rodzeństwo. W ich domu znajduje się wiele przedmiotów, które w rękach małego dziecka mogą doprowadzić do tragedii. Narysuj taką rzecz.

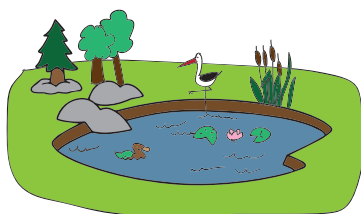
UWAGA!
W RĘKU MAŁEGO DZIECKA GROZI TRAGEDIĄ!!!

Zadanie 2: Rozwiąż rebus.

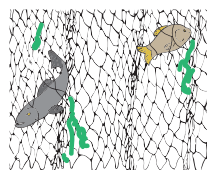

~~dzwiedź~~

ł +

~~st~~

e = e ~~ć~~

+ mi

Zadanie 1: Uzupełnij wyrazami z ramki.

parasolu i kaloszach	owoców i warzyw	czapkę, szalik i rękawiczki	napój	cieplejsze
-------------------------	--------------------	--------------------------------	-------	------------

Kiedy na dworze robi się zimno musimy założyć ubranie.

Podczas deszczu należy pamiętać o

Jesienią powinniśmy spożywać jak najwięcej

aby dostarczyć organizmowi witamin.

Kiedy wybieramy się zimą na sanki, zabieramy ze sobą

Gdy wrócimy zmarznięci z dworu, najlepiej jest zagrzać się pod kocem i wypić gorący

.....

Zadanie 2: Narysuj elementy ubrania zgodne ze wskazanymi porami roku.

LATO	ZIMA

Zadanie 3: Wybierz poprawną odpowiedź.

Aby pozostać zdrowym należy:

- nie zwracać uwagi na to, co jemy i jak się ubieramy.
- zdrowo się odżywiać i odpowiednio ubierać.

Grad to opad atmosferyczny, który ma postać bryłek lodu. Pada on z wielkich chmur. Opady gradu obserwujemy kiedy jest gorąco.

Zadanie 1: Ułóż zdanie z rozsypanki.

Grad	lodu.	gdy	drobne	w górnej
zimnej	chmur,	zamarzają,	znajdujące się	grudki
powstaje	wody	tworząc	części	kropelki

Zadanie 2: Na pewno widziałeś kiedyś jak pada grad. Spróbuj narysować jak wygląda wtedy krajobraz za oknem.

Zadanie 3: Podkreśl skutki działania gradu.

Uszkodzenie samochodów, które nie były pod zadaszeniem.

Zniszczenia wśród upraw rolników.

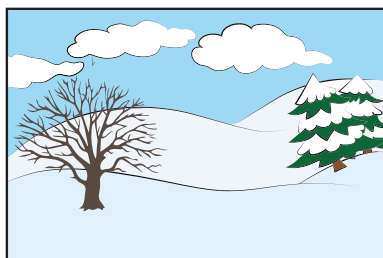
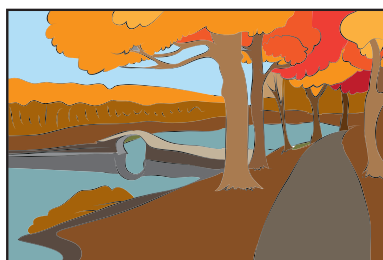
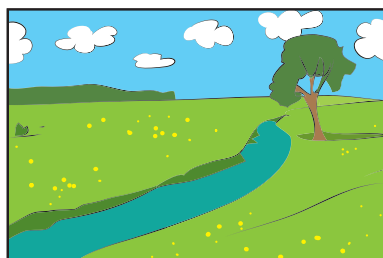
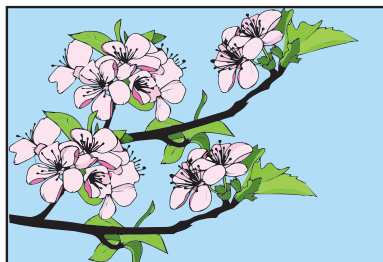
Drzewa wyrwane z korzeniami.

Pozrywane dachy.

Zadanie 1: Staś i Zosia obserwowali przyrodę. Zauważyli że w ciągu roku wiele się zmienia. Wiedzą że rośliny zmieniają swój wygląd w zależności od pory roku. Nie zdążyli zaobserwować jak zmienia się życie zwierząt. Podpowiedz im dobierając w pary obrazki z lewej i prawej strony kartki. Połącz je strzałkami.

Zadanie 2: Czynności które wykonują zwierzęta w ciągu roku przyporządkuj zgodnie z właściwą im porą roku. Wstaw odpowiednie litery obok nazw pór roku. Niektóre czynności mogą być przy dwóch porach roku.

- budują gniazda
- opiekują się młodymi pisklętami
- młode ptaki uczą się latać
- gromadzą pokarm na zimę
- odlatują do ciepłych krajów
- na kilka miesięcy zapadają w sen

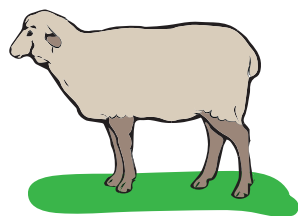
wiosna _____ lato _____ jesień _____ zima _____

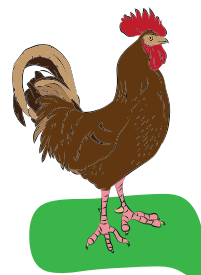

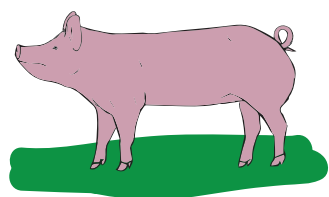

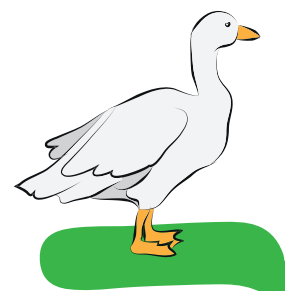
Staś i Zosia byli w gospodarstwie rolnym. Dowiedzieli się, że rolnicy zajmują się uprawą roślin i hodowlą zwierząt. Pan gospodarz pokazał im hodowlę krów, świń i drobiu. Dzięki tym zwierzętom mamy wiele pokarmów i innych produktów, które człowiek wykorzystuje dla swoich potrzeb. Dzieci widziały jak pani doiła krowę, a w naczyniu pojawiało się bielutkie mleko. Gospodarz wyjaśnił że mleko trafia do przetwórci mleczarskiej, w której z mleka wytwarza się masło, ser, śmietanę i jogurt. Porównał krowę do owcy dodając że owce dają nam jeszcze wełnę. Z niej wytwarzamy ciepłutkie swetry. Następnie Staś i Zosia poszli na wybieg przeznaczony dla kur i gęsi. Zosia szybko wyprzedziła opowieść pana gospodarza mówiąc że od kur mamy jajka. Dobrze mała mądralo powiedział gospodarz. A od gęsi? Też jajka, odpowiedział Staś. A może coś jeszcze spytał pan. Dzieci zamyśliły się nie wiedząc co odpowiedzieć. Gospodarz złapał jedną gąskę i pozwolił dotknąć ręką. Pod palcami dzieci wyczuły delikatny puch i pióra. A z puchu możemy robić poduszki, wyjaśnił gospodarz. Na zakończenie zaprowadzę was do małych prosiątek. Musimy je nakarmić, żeby z nich wyrosły duże świnki. Powinniście wiedzieć że każde z tych zwierząt dostarcza ludziom mięso w którym jest pożywne białko. Na zakończenie wycieczki dzieci dostały po szklance mleka i drożdżówkę.

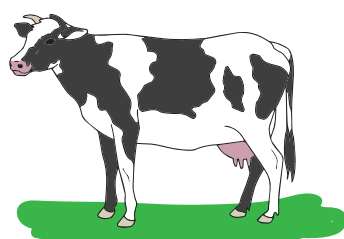
Zadanie 1: Na podstawie tekstu wybierz produkty jakie dostarcza nam hodowla wymienionych zwierząt i zapisz przy odpowiednich obrazkach.

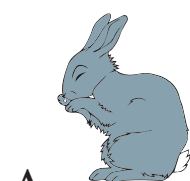

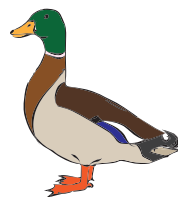
Wokół nas żyją różnorodne organizmy. Zamieszkują różne środowiska: pole, las, łąka, jezioro. Wiele z nich na pewno spotkaliście osobiście inne znacie z książek lub filmów.

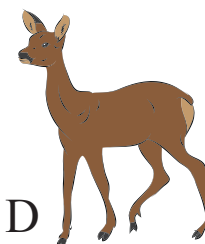
Zadanie 1: Skreślając co drugą literę odkryjesz nazwy zwierząt. Wpisz je pod odpowiednimi rysunkami.

ZDAGJSAFCWKCARCJZLKSAYKSR CZOYBŻJÓAWJKZAPMIO
STFYKLGSAHRCNDAJWLABŻHKSAOBT OXC SIPAWNGDIZS
IOEFCL IYOKŁJMEYXSHZTPLODLBNTA

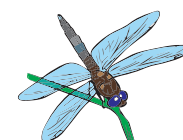

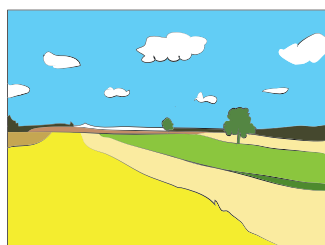

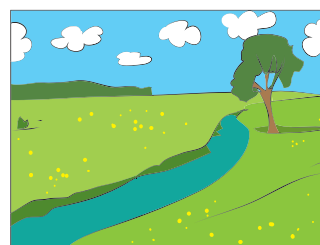

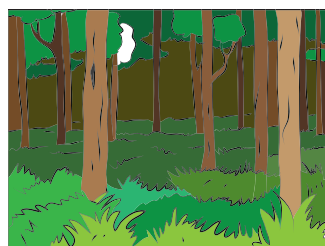
Zadanie 2: W jakim środowisku żyją zwierzęta. Literki stojące przy obrazkach zwierząt z pierwszego ćwiczenia wstaw przy obrazkach przedstawiających określone środowiska przyrodnicze.

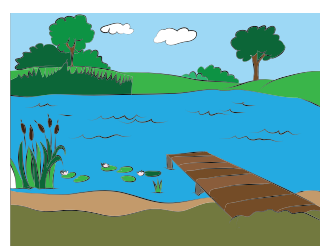
pole

łąka

las

jezioro

Nasza Ziemia to miejsce życia różnych organizmów roślinnych i zwierzęcych. Klimat zmienia się w zależności od położenia geograficznego. Zwierzęta mają różne przystosowania w budowie ciała i sposobie życia do określonych warunków klimatycznych. Cechy takie jak np. ciepłe futro, duże uszy czy nocny tryb życia mają ułatwić im funkcjonowanie, a czasami wręcz pozwalają przeżyć. W poniższych ćwiczeniach zajmiemy się cechami przystosowawczymi zwierząt do życia w klimacie suchym (pustynia) i zimnym (tundra, koło podbiegunowe).

Zadanie 1: Cecha przystosowawcza pełni określoną funkcję. Dobierz cechę do określonego zachowania stawiając litery w odpowiednich miejscach.

CECHY

a. duże uszy b. gruba warstwa tłuszczu c. gęste futro d. szerokie stopy
e. ubarwienie podobne do otoczenia f. gromadzenie wody g. nocny tryb życia

ZACHOWANIA

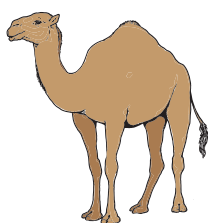
- Wachlowanie nimi pozwala chłodzić ciało
- Chroni przed utratą ciepła z organizmu
- Dzięki temu zwierzęta mogą przetrwać dłuższy czas bez wody
- Śpiąc w dzień unikają upalnego słońca
- Staje się niewidoczny dla drapieżnika
- Takie ubranie chroni przed zimnem
- Pozwala sprawnie poruszać się po śniegu

Zadanie 1: Co pozwala im funkcjonować w ich środowisku. Do jednego zwierzęcia może pasować dwie cechy. Wybierz z tabelki i pod obrazkiem wpisz tylko jedną cechę.

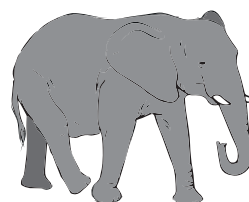
ubarwienie	duże uszy	gruba warstwa tłuszczu	gromadzenie wody	ciepłe futro	szerokie stopy
------------	-----------	------------------------	------------------	--------------	----------------

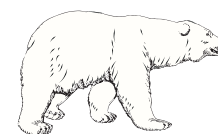
słoń morski

wielbłąd

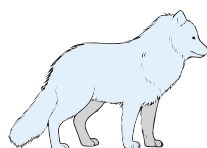
słoń afrykański

niedźwiedź polarny

lis pustynny

lis polarny

zając bielak

wół pizmowy

Człowiek w czasie swojego życia wielokrotnie styka się ze zwierzętami. Niebezpieczny dla nas może być niedźwiedź czy wilk, ale również niewielka żmija zygzakowata czy osa. Na szczęście ze zwierzętami żyjącymi na wolności mamy ograniczony kontakt. Należy jednak zachować ostrożność gdy wybieramy się na wycieczkę na łono natury. Jednak wiele zwierząt człowiek udomowił i mieszka razem z nimi w swoich domach. Zwierzęta podobnie jak i ludzie chorują i mogą przenosić choroby na swoich opiekunów. Dlatego trzeba dbać o zwierzęta, kontrolnie je badać, a gdy chorują zaprowadzić do weterynarza. Zwierzęta na swojej skórze lub w sierści mogą mieć grzyby, pchły czy kleszcze które są nosicielami różnych chorób. Kochajmy swoje pupile, ale bądźmy ostrożni podczas kontaktów z nimi. Zawsze należy dbać o higienę osobistą i swoich zwierzątek.

Zadanie 1: Zwierzęta, które mogą być groźne dla człowieka. W kwadracie magicznym wyszukaj 10 nazw zwierząt i zaznacz kolorową kredką.

W	O	S	A	H	L	T	S	C
B	K	L	H	F	I	O	I	D
S	N	K	L	E	S	Z	C	Z
Z	U	C	P	C	H	Ł	A	Z
E	P	B	X	Ż	R	Y	D	V
R	A	W	F	M	G	J	I	O
S	P	D	P	I	E	S	H	K
Z	U	A	E	J	G	E	R	O
E	G	C	P	A	N	P	L	T
Ń	A	F	S	Z	C	Z	U	R

Zadanie 2: Aby uchronić się przed ewentualnymi chorobami odzwierzęcymi należy zachowywać pewne zasady podczas opieki nad nimi. Zaznacz krzyżykiem zdania prawdziwe które o ty mówią.

Zwierzęta domowe należy szczepić i odrobaczać.

Jeżeli bawisz się ze zwierzętami, po zabawie koniecznie umyj ręce.

Z ulubionym zwierzęciem należy całować się i jeść z tego samego talerzyka.

Codziennie czyścić pojemniki do których załatwiają się zwierzęta.

Zaprowadzać zwierzęta na kontrolne badania weterynaryjne.

Każde ukąszenie przez zwierzę wymaga wizyty u lekarza i obserwacji

AUTORZY – EKSPERCI

Marta Wróblewska - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Milena Potręć - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Katarzyna Machałowska - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Ewa Gałczyńska - Specjalistka ds. Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych
Anna Gołąb - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Danuta Chrzanowska - Doradczyni Metodyczna
Kamila Małyško - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Anna Natora - Doradczyni Metodyczna
Tomasz Małyško - Specjalista ds. Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych
Małgorzata Kępa - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Aldona Ryszkowska-Tatara - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Kinga Sarad-Dec - Pedagog
Agnieszka Tokarska - Nauczycielka Edukacji Wczesnoszkolnej
Michał Adam Roman - Specjalista ds. Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych
Anna Jarczak - Psycholog
Iwona Blicharz - Pedagog
Monika Grzesiak-Chmura - Specjalistka ds. Przedsiębiorczości
Dorota Pyrgies - Psycholog
Aleksandra Kata - Psycholog
Dariusz Głuchowski - Specjalista ds. Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych
Maria Kęska - Specjalistka ds. Matematyki
Małgorzata Wieleba - Specjalistka ds. Matematyki
Anna Ryszkowska - Specjalistka ds. Matematyki
Marta Pietrow - Specjalistka ds. Matematyki
Bożena Jankowska - Doradczyni Metodyczna
Marzena Szulecka - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Agnieszka Hankiewicz - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii
Bożena Danuta Gaj-Demczuk - Doradczyni Metodyczna
Danuta Sałęga - Psycholog
Katarzyna Kozłowska - Pedagog
Anna Grabka - Specjalistka ds. Przyrody/Ekologii

REDAKCJA: Małgorzata Orzeł, Anna Natora, Danuta Chrzanowska

Korekta językowa: Tadeusz Moraczewski

ISBN: 978-83-936017-2-1

Wydawnictwo:

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Zakład Szkolenia i Doradztwa Ekonomicznego Sp. z o.o. w Lublinie

Wydruk:

MV Monika Łyżwa, Lublin, ul. Strzembosza 3/3

Projekt okładki i skład:

Tomasz Butkiewicz

Opracowanie graficzne:

Karolina Kowalewska, Maciej Pałka, Tomasz Butkiewicz